

OP-ELÄKEKASSAN HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2019

Yleistä

OP-Eläkekassa on perustettu 14.4.1950 ja vuosi 2019 oli sen 70. toimintavuosi. OP-Eläkekassan toiminta muodostuu kahdesta erillisestä osastosta:

- A-osastossa vakuutetaan työntekijän eläkelain (TyEL) mukainen eläketurva ja
- B-osastossa vakuutettiin 31.12.2019 asti vapaaehtoinen lisäeläketurva, joka oli OP-Eläkekassan vastuulla ennen kuin työnantajalla oli lakisääteinen velvollisuus huolehtia työntekijöidensä eläketurvasta.

OP-Eläkekassan lukuja ei yhdistetä OP Ryhmän tilinpäätökseen.

Vuoden 2019 keskeisiä tapahtumia

OP-Eläkekassa siirsi lisäeläketurvansa vastuut 31.12.2019 OP-Eläkesäätiölle. Vastuunsiirrolla selkeytettiin OP Ryhmän omien eläkelaitosten työnjakoa. OP-Eläkekassa vakuuttaa jatkossa vain lakisääteistä työeläketurvaa ja OP-Eläkesäätiö vakuuttaa vapaaehtoista lisäeläketurvaa. Finanssivalvonta antoi vastuunsiirrolle luvan 19.12.2019. Vastuunsiirron myötä OP-Eläkekassan B-osaston toiminta lakkasi ja B-osastoon jääneet ylimääräiset varat siirrettiin tilinpäätöksen yhteydessä OP-Eläkekassan A-osastoon. Vastuunsiirrosta OP-Eläkekassa

- luovutti OP-Eläkesäätiölle 377 413,00 euroa B-osaston vastuita vastaavan määrän varoja
- siirsi B-osastosta 655 282,19 euroa ylikatetta A-osastoon

Vuoden 2018 tilinpäätöksessä OP-Eläkekassa teki varauksen ylimääräisen vakavaraisuuspääoman palauttamisesta OP-Eläkekassan toimintapiiriin 31.12.2018 kuuluneille työnantajille 20 364 127,05 eurosta:

- vuoden 2019 kesäkuussa varausta purettiin 14 968 109,13 euroa ja
- vuoden 2019 joulukuussa varauksesta purettiin loput 5 396 017,92 euroa.

OP-Eläkekassan hallitus päätti 19.12.2019 pitämässään kokouksessa palauttaa työnantajilleen aikaisemman varauksen lisäksi ylimääräistä vakavaraisuuspääomaa 3 279 522,75 euroa vuoden 2019 aikana tarkentuneiden vastuulaskelmien perusteella.

- OP-Eläkekassa on palauttanut työnantajilleen vuosina 2018 ja 2019 ylimääräistä vakavaraisuuspääomaa yhteensä 68 675 621,84 euroa.

Ylimääräisen vakavaraisuuspääoman palautukset eivät ole koskeneet OP-Eläkekassassa edelleen vakuuttavia työnantajia, jotka ovat:

- Pohjola Vakuutus Oy
- OP Varainhoito Oy
- Pohjola Sairaala Oy
- OP Kiinteistösijoitus Oy
- OP Asset Management Execution Services.

OP-Eläkekassa järjesti vuoden 2019 alussa ylimääräisen edustajiston vaalin toimikaudeksi 2019-2022 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselle 31.12.2018 tehdyn työnantajakohtaisen osittaisen vastuunsiirron ja sen vuoksi tehdyn sääntömuutoksen vuoksi.

OP-Eläkekassa päivitti palvelusopimuksensa OP Ryhmältä ostamiensa palveluiden osalta.

OP-Eläkekassan laskuperusteisiin haettiin aktuaarin toimesta 20.12.2019 Finanssivalvonnalta muutos, jossa huomioitiin Työttömyysvakuutusrahaston nimenmuutos 1.1.2019 alkaen työllisyysrahastoksi. Lisäksi vastaisten työkyvyttömyyseläkkeiden laskemiseen liittyvän kertoimen

arvo ja vuosimaksun tasausosan laskemiseen liittyvän kertoimen arvo päivitettiin yhdenmukaisiksi työeläkevakuutusyhtiöiden kanssa.

OP-Eläkekassasta siirtyi 1.1.2019 alkaen 2 henkilöä Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen palvelukseen ja loput henkilöstöä siirtyivät vanhoina työntekijöinä OP-Eläkesäätiön palvelukseen. Vuodesta 2019 alkaen OP-Eläkesäätiön henkilöstö on vastannut myös OP-Eläkekassan tehtävistä.

OP-Eläkekassan eläkkeensaajille avattiin vuoden 2019 lopussa internetpalvelu, jossa on tunnistautumisen jälkeen mahdollisuus mm. päivittää tilinumeron muutos ja korottaa ennakonpidätystä.

OP-Eläkekassa julkaisi vuonna 2019 vastuullisen sijoittamisen ja omistajaohjauksen periaatteet internetsivullaan www.op.fi/elakekassa.

OP-Eläkekassa osallistui vuonna 2019 Finanssialan poikkeustilanteiden varautumista kehittävään Fato 2019 toimintaharjoitukseen.

Käsitellyt eläkehakemukset

	2019	2018
A-osasto		
Vanhuuseläke	83	489
Osittainen vanhuuseläke	11	42
Työkyvyttömyyseläke	7	63
Kuntoutustuki	11	81
Osatyökyvyttömyyseläke	4	34
Osatyökyvyttömyyse. kuntoutustukena	4	35
Osa-aikaeläke		1
Perhe-eläke	9	101
Kuntoutusavustut		1
Kuntoutus	4	39
Kuntoutusraha	1	31
Kuntoutuskorotus		13
Hautausavustus TEL-L	1	1
Yhteensä	135	931

Työkyvyttömyyseläkkeitä hylättiin 4 (7), kuntoutustukia 0 (11), osatyökyvyttömyyseläkkeitä 1 (4) ja kuntoutushakemuksia 0 (6).

Luvut eivät ole suoraan vertailukelpoisia vuoteen 2018, koska eläkehakemusten määrän laskuun vaikutti vuoden 2018 lopun vastuun siirto.

	2019	2018
B-osasto		
Perhe-eläke	2	1
Hautausavustus		9
Yhteensä	2	10

B-osaston vastuut siirrettiin 31.12.2019 OP-Eläkesäätiölle

Eläkkeensaajien määrä 31.12.2019

	2019	2018
A-osasto		
Vanhuuseläke	691	7 389
Varhennettu vanhuuseläke	142	384
Osittainen vanhuuseläke	22	71
Työkyvyttömyyseläke	31	261
Osatyökyvyttömyyseläke	13	77
Osa-aikaeläke		9
Kuntoutusraha	1	9
Kuntoutustuki	7	33
Osakuntoutustuki	59	21
Perhe-eläke		797
Yhteensä	966	9 051

Luvut eivät ole suoraan vertailukelpoisia vuoteen 2018, koska eläkehakemusten määrän laskuun vaikutti vuoden 2018 lopun vastuun siirto.

B-osasto		
Vanhuuseläke		267
Perhe-eläke		26
Yhteensä	0	293

B-osaston vastuut siirrettiin 31.12.2019 OP-Eläkesäätiölle.

Vuonna 2019 maksettujen eläkkeiden määrä

	2019	2018
A-osasto		
Vanhuuseläke	21 159 000	163 633 000
Varhennettu vanhuuseläke	3 995 100	8 550 000
Osittainen vanhuuseläke	282 700	537 000
Työkyvyttömyyseläke	811 400	5 215 000
Osatyökyvyttömyyseläke	117 800	845 000
Osa-aikaeläke		172 000
Kuntoutusraha	19 600	216 000
Kuntoutustuki	124 400	847 000
Osakuntoutustuki	3 700	194 000
Perhe-eläke	803 600	6 838 000
Yhteensä	27 317 300	187 047 000
B-osasto		
Vanhuuseläke	45 500	45 300
Perhe-eläke	4 600	4 200
Hautausavustus	5 500	2 400
Yhteensä	55 600	51 900

Maksussa olevia eläkkeitä tarkistetaan työeläkeindeksillä. Vuoden 2019 työeläkeindeksiluku on 2585 ja maksussa olleita eläkkeitä 1.1.2019 korotettiin 1,45 (0,55) prosentilla.

Luvut eivät ole suoraan vertailukelpoisia vuoteen 2018, koska eläkehakemusten määrän laskuun vaikutti vuoden 2018 lopun vastuun siirto.

Vakuutusmaksut

Työnantaja ja työntekijä kustantavat kumpikin osan työntekijän eläkelain mukaisesta vakuutusmaksusta. Työnantaja tilittää työeläkemaksun omalle työeläkevakuuttajalleen, mutta perii sitä varten työntekijöiltään näiden osuuden työeläkemaksusta palkan maksamisen yhteydessä.

OP-Eläkekassa peri työnantajiltaan vuonna 2019 vakuutusmaksua 22,9 % (22,9 %) TyEL:n mukaisesta palkkasummasta. Vakuutusmaksuun sisältyi työntekijöiden maksuosuus, joka oli 6,75 % (6,35 %) TyEL:n mukaisista ansioista. Korotettua 8,25 %:n (7,85 %) vakuutusmaksua perittiin 53 – 62 vuotiailta.

Työnantajalta vakuutusmaksu perittiin alkuvuoden osalta toukokuussa, minkä jälkeen työnantajan vakuutusmaksun perinnässä siirryttiin kuukausiveloitukseen. Maksu peritään työnantajan tulorekisteriin kuukausittain ilmoittaman palkkasumman perusteella.

Työntekijän eläkelain mukainen keskimääräinen vakuutusmaksu oli 24,4 % (24,4) %. OP-Eläkekassan vakuutusmaksuprosentti oli sitä 1,5 prosenttiyksikköä pienempi.

OP-Eläkekassan lisäeläketurvasta eli, B-osastosta ei peritty lainkaan vakuutusmaksuja.

Vastuuelka

OP-Eläkekassan kummankin osaston vakuutustekninen vastuuelka on täysin katettu.

A-osasto, eli työntekijän eläkelain mukainen eläketurva:

- Vastuuelka 129,4 (105,9) miljoonaa euroa.
- Vakuutusmaksuvastuu vastuuelasta 78,0 (70,5) miljoonaa euroa.
- Korvausvastuuta 44,9 (37,6) miljoonaa euroa, josta rekisteröityä lisäeläkevastuuta oli 1,5 (1,5) miljoonaa euroa.
- Vastuuelkaan sisältyy lisäksi lisävakuutusvastuuta 6,6 (-2,2) miljoonaa euroa. Lisävakuutusvastuu on osa OP-Eläkekassan vakavaraisuuspääomaa

B-osasto, eli vapaaehtoinen lisäeläketurva ennen vastuunsiirtoa 31.12.2019:

- Eläkevastuu on laskettu 3,5 % (3,5 %) mukaisella perustekorolla.
- Vakuutusmaksuvastuun ja korvausvastuun yhteismäärä 0,38 (0,34) miljoonaa euroa.

B-osaston eläkevastuut kohdistuvat vakuutuskantaan, joka on syntynyt ennen kuin työnantajalla oli lakisääteinen velvoite huolehtia työntekijöidensä eläketurvasta.

OP-Eläkekassan B-osaston vastuut siirrettiin 31.12.2019 OP-Eläkesäätiöön.

Sijoitustoiminta

Vuosi 2019 alkoi tilanteessa, jossa sijoitusmarkkinoilla oli nähty voimakas korjausliike vuoden 2018 lopussa. Korjausliikkeen laukaisevina tekijöinä oli nopeaan tahtiin hidastuva talouskasvu, johon samaan aikaan tehdyt rahapolitiikan kiristykset istuivat huonosti. Yhdysvaltojen keskuspankki keskeytti heikentyneiden talousnäkömien vuoksi rahapolitiikan normalisoinnin ja korkojen nousuodotukset kääntyivät nopeasti laskuodotuksiksi. Myös Euroopan keskuspankin, joka ei edes ollut ehtinyt aloittaa rahapolitiikan normalisointia, aloitti lisäelvytyksen. Loppuvuodesta 2019 kauppasodan laantuminen ja Kiinan kasvua tukevat toimet yhdessä keskuspankkien voimakkaiden elvytystoimien kanssa alkoivat tuottaa tulosta, talousnäkömien osoittaessa stabiloitumisen merkkejä. Kauppasodan lisäksi poliittisia haasteita on aiheuttanut Iso-Britannian EU-ero ja tulevaisuudessa EU:n ja Iso-Britannian välisen kauppasopimuksen saavuttaminen.

Sijoitusmarkkinoilla vuosi 2019 oli yksi parhaista pitkiin aikoihin. Poikkeuksellisen hyvän siitä teki se, että sekä osake- että korkosijoitusten tuotto oli hyvin vahva. Osin riskillisten omaisuuslajien hyvä tuotto mahdollistui matalan lähtötason avulla, mutta kokonaisuudessaan keskuspankkien aktiviteetti oli voimakkaimmin sijoitusmarkkinoiden tuottoja ajanut tekijä. Arvopapereiden osto-ohjelmien käynnistäminen ja korkojen laskut painoivat pitkät korot voimakkaasti alas, mikä mahdollisti korkosijoitusten hyvät tuotot. Osakemarkkinat taas hyötyivät matalista koroista ja vaihtoehtojen puutteesta, mikä painoi vaakakupissa tulokasvua enemmän.

Osakkeet tuottivat hyvin kaikilla markkinoilla. Yhdysvaltain osakemarkkinat tuottivat eniten yli 30 % tuotollaan. Yhdysvalloista saatuja tuottoja tuki myös dollarin vahvistuminen euroon verrattuna. Myös eurooppalaiset osakkeet tuottivat erittäin hyvin ja niistä saatiin loppuvuodesta parempi tuotto kuin yhdysvaltalaisista osakkeista.

Korkomarkkinoilla tuotot olivat myös hyvin vahvat. Keskuspankkien osto-ohjelmat ja taantumapelot painoivat korkotason voimakkaaseen laskuun, minkä seurauksena valtionlainojen tuotto oli erittäin hyvä. Yrityslainojen tuotto oli riskilisien kapenemisen ja korkojen laskun myötä kaksinumeroisen positiivinen.

Uusi vuosikymmen käynnistyy tilanteessa, jossa talouskasvuodotukset ovat maltillistuneet selvästi. Keskuspankit ovat keventäneet rahapolitiikkaa, mutta liikkumavara on yhä pienempää. Katseet ovat kääntyneet finanssipolitiikkaan, mikäli kasvun tasaantuminen ei jatkuisi ja elvytystä tarvittaisiin uudestaan.

OP-Eläkekassan koko sijoitusomaisuuden käypäarvo vuoden lopussa oli 151,3 (141,6) miljoonaa euroa.

Sijoitusomaisuuden kirjanpidollinen nettotuotto oli 21,7 (226,1) miljoonaa euroa. Koko sijoitusomaisuuden markkinaehtoinen tuotto oli 14,0 % (1,3 %).

Osakemarkkinoiden tuotot olivat vahvoja. OP-Eläkekassan noteerattujen osakesijoitusten tuotto oli 28,4 % (-10,3 %). Listattujen osakesijoitusten osuus sijoitusomaisuudesta vuoden lopussa oli 35,4 % (36,2 %).

Korkomarkkinoiden tuotot olivat kauttalinjan vahvoja. Korkosijoitusten osuus sijoitusomaisuudesta oli vuoden lopussa 27,1 % (8,8 %) ja niiden markkinaehtoinen tuotto oli 7,0 % (-1,3 %). Korkosijoitusten modifioitu duraatio oli vuoden lopussa 4,4 (0,7).

Kiinteistösijoitusten markkina-arvo oli vuoden 2019 lopussa 19,4 (38,3) miljoonaa euroa, koostuen lähes kokonaan epäsuorista kiinteistösijoituksista (ml. metsä- ja infrastruktuurisijoitukset). Kiinteistösijoitusten markkina-arvoilla laskettu osuus OP-Eläkekassan sijoitusomaisuudesta oli 12,8 % (27,0 %) mukaan lukien sijoitukset kiinteistörahastoihin. Kiinteistösijoitusten vuoden 2019 toteutunut tuotto oli 9,2 % (17,7 %).

Vaihtoehtoihin sijoituksiin luetaan raaka-aine-, listaamattomat osake- ja hedgerahasto –sijoitukset, kiinteistövakuudelliset lainat sekä lainarahastot ja epälikvidit lainat. Kokonaisuutena vaihtoehtoisten sijoitusten osuus sijoitusomaisuudesta vuoden lopussa oli 24,7 % (28,1 %). Suurin erä vaihtoehtoisissa sijoituksissa oli kiinteistövakuudelliset lainat, joiden osuus sijoitusomaisuudesta vuoden lopussa oli 22,8 %.

OP-Eläkekassa on julkaissut internetsivulla www.op.fi/elakekassa omistajaohjauksen ja vastuullisen sijoittamisen periaatteet.

Riskienhallinta

OP-Eläkekassa pyrkii säilyttämään vakuutusmaksutasonsa tasaisena ja alittamaan työeläkejärjestelmän keskimääräisen maksutason. Mikäli sijoitusomaisuuden tuotot alittaisivat useana vuonna työeläkejärjestelmän keskimääräisen sijoitustoiminnan tuotot, OP-Eläkekassa joutuisi nostamaan omaa vakuutusmaksutasoaan.

OP-Eläkekassan hallitus vastaa sijoitustoiminnasta ja hyväksyy riski- ja vakavaraisuusarvion (ORSA) sekä sen pohjalta laaditun varojen sijoittamista koskevan sijoitussuunnitelman. Sijoitussuunnitelmassa määritellään sijoitusomaisuudelle

- tuotto- ja riskitasot
- tavoitejakauma ja sen vaihteluvälit
- vertailuindeksit sekä
- sijoitustoimintaan kohdistuvat muut rajoitukset

OP-Eläkekassan vastuullinen aktuaari laatii vuosittain ennusteen vastuuvelan ja eläkemenojen kehityksestä. Tämän pohjalta sijoitusomaisuuden allokaatiossa otetaan huomioon vastuuvelan luonteen asettamat vaatimukset sijoitustoiminnalle turvaavuuden, tuottavuuden, likviditeetin ja OP-Eläkekassan riskinkantokyvyn osalta. Lisäksi OP-Eläkekassa huolehtii lakisääteisen eläkevakuutuksen luonteen mukaisesti sijoitusten tarkoituksenmukaisesta hajauttamisesta.

Sijoitustoiminnan tuottojen vuotuista vaihtelua vastaan tasoittavana elementtinä toimii toimintapääoma, johon sisältyy omana eräänään myös lisävakuutusvastuu. Vuoden aikana OP-Eläkekassan toimintapääoman taso ylitti eläkejärjestelmän toimijoiden keskimääräisen toimintapääomatason.

Sijoitussuunnitelman noudattamista valvotaan seuraamalla sijoitusomaisuuden toteutunutta allokaatiota ja sijoitustoimintaan kohdistuvia muita rajoituksia. Vakavaraisuustasosta, sijoitussuunnitelman ja muiden sääntöjen ja määräysten noudattamisesta raportoitin säännöllisesti toimitusjohtajalle ja hallitukselle

Henkilöstö

OP-Eläkekassalla ja OP-Eläkesäätiöllä on yhteinen henkilöstö.

OP-Eläkekassan henkilöstö siirtyi 1.1.2019 alkaen OP-Eläkesäätiön palvelukseen vanhoina työntekijöinä.

Ulkoistetut palvelut

OP-Palvelut Oy

- Markkinointi ja viestintäpalvelut
- HR-palvelut
- Hankintapalvelut
- Assistenttipalvelut
- Käännöspalvelut
- Toimitilapalvelut
- Turvallisuuspalvelut
- Työasema- ja puhepalvelut
- Yleispalvelut

OP Osuuskunta:

- Taloushallintopalvelut
- Sisäinen tarkastus
- Riskienhallinta ja Compliance
- Lakipalvelut
- Perintäpalvelut

OP Varainhoito Oy

- OP-Eläkekassalla on täyden valtakirjan varainhoitosopimus OP Varainhoito Oy:n kanssa
- Sijoitustoiminnan operatiivisesta hoitamisesta vastaa OP Varainhoito Oy:n vakuutusyhtiöiden sijoitustoiminta -osasto

Porasto Oy

- tietojärjestelmät vakuuttamiseen, eläkkeiden käsittelyyn, eläkkeiden maksamiseen ja eläkkeensaajien tunnistautumista edellyttäviin internetpalveluihin
- aktuaaripalvelut
- asiantuntijalääkäripalvelut
- lakipalveluita

OP-Eläkekassa omistaa Porasto Oy:n osakkeista noin 12,8 %.

Arek Oy

Keskeiset tietojärjestelmä ja rekisteripalvelut lakisääteisen työeläkkeen osalta.

Arek Palvelut Oy

KuntoutuNET-verkkopalvelu ja siihen liittyvien asiakasyhteistyöryhmien toiminnasta

Oy Antenna Ab

OP-Eläkekassan työeläkekorttien valmistaminen

OP-Eläkesäätiön henkilöstö vastaa OP-Eläkekassan eläkkeiden käsittelystä ja maksamisesta.

Vastuullinen matemaatikko

Lauri Ojala, SHV, Porasto Oy

Asiantuntijalääkäri

Mikko Nykänen, LL, työterveyshuollon erikoislääkäri, vakuutuslääketieteen erityispätevyys.

Seppo Kettunen, LL, työterveyshuollon erikoislääkäri, vakuutuslääketieteen erityispätevyys 5.6.2019 asti.

Otso Ervasti, LL, työterveyshuollon erikoislääkäri, vakuutus- ja liikennelääketieteen erityispätevyys 6.6.2019 alkaen Mikko Nykäsen varamies.

Tilintarkastajat

OP-Eläkekassan edustajisto valitsi kevätkokouksessaan tilintarkastajaksi KPMG Oy Ab:n, joka nimesi edelleen OP-Eläkekassan vastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Tiia Katajan.

Hallitus 1.1.–15.4.2019**Varsinaiset jäsenet**

Teemu Sihvola, OP Osuuskunta, puheenjohtaja
 Matti Nykänen, OP Osuuskunta
 Olli Näsi, Satakunnan Osuuspankki, varapuheenjohtaja
 Jarkko Pessinen, OP Vakuutus Oy
 Satu Rantamäki, OP Vakuutus Oy
 Kirsi Vieri, OP Vakuutus Oy

Henkilökohtaiset varajäsenet em. järjestyksessä

Hannakaisa Länsisalmi, OP Osuuskunta
 Mika Kivimäki, Päijät-Hämeen Osuuspankki
 Vesa Aho, OP Osuuskunta
 Eero Pulkkinen, OP Vakuutus Oy
 Tiina Hautajärvi, OP Vakuutus Oy
 Christina Houbad, OP Vakuutus Oy

Hallitus 16.4.–31.12.2019

Varsinaiset jäsenet

Teemu Sihvola, puheenjohtaja, OP Osuuskunta
 Miia Korvenoja, OP Vakuutus Oy
 Matti Nykänen, varapuheenjohtaja, OP Osuuskunta
 Jarkko Pessinen, OP Vakuutus Oy

Henkilökohtaiset varajäsenet em. järjestyksessä

Hannakaisa Länsisalmi, OP Osuuskunta
 Kirsi Vierä, OP Vakuutus Oy
 Vesa Aho, OP Osuuskunta
 Satu Rantamäki, OP Vakuutus Oy

Edustajisto 1.1.-24.3.2019

Työnantajien edustajat

Leif Enberg, OP:n keskusyhteisö ja Helsingin OP
 Veera Eskelin, Etelä-Suomen OP-liitto
 Anne Harju, OP:n keskusyhteisö ja Helsingin OP
 Jussi Kuvaja, Länsi-Suomi – Sydysten OP-liitto
 Tiia Leinonen, Länsi-Suomi – Sydysten OP-liitto
 Teuvo Perätalo, Pohjois-Suomen OP-liitto
 Pertti Pyykkö, Sisä-Suomen OP-liitto
 Riitta Rahkola, Pohjanmaa-Österbotten OP-liitto
 Jaana Reimasto-Heiskanen, Itä-Suomen OP-liitto
 Petri Suomalainen, Itä-Suomen OP-liitto
 Timo Toikka, Etelä-Suomen OP-liitto
 Mervi Väisänen, OP:n keskusyhteisö ja Helsingin OP

Työntekijöiden edustajat

Eero Jaakkola, Etelä-Suomen OP-liitto
 Seija Kemppi, OP:n keskusyhteisö ja Helsingin OP
 Kaija Korpinen, Itä-Suomen OP-liitto
 Mervi Kujanen, Länsi-Suomi – Sydysten OP-liitto
 Jussi Kulmala, OP:n keskusyhteisö ja Helsingin OP
 Inkeri Kuloharju, Länsi-Suomi – Sydysten OP-liitto
 Mikko Lahdenperä, OP:n keskusyhteisö ja Helsingin OP
 Eija Loimula, Itä-Suomen OP-liitto
 Antti Repo, Pohjois-Suomen OP-liitto
 Minna Vartiainen, Etelä-Suomen OP-liitto
 Anttijussi Vikman, Pohjanmaa-Österbotten OP-liitto
 Annamari Österberg, Pohjanmaa-Österbotten OP-liitto

Edustajisto 25.3.-31.12.2019

Työnantajien edustajat

Leif Enberg, Korsnäs Andelsbank, hallituksen puheenjohtaja
 Anne Harju, Sallan Osuuspankki, toimitusjohtaja
 Marja-Liisa Kaakko, Kalajoen Osuuspankki, hallituksen varapuheenjohtaja
 Olli Koivula, Kiteen Seudun Osuuspankki, toimitusjohtaja
 Mervi Väisänen, puheenjohtaja, Kainuun Osuuspankki, hallituksen puheenjohtaja

Työntekijöiden edustajat

Tiina Hautajärvi, varapuheenjohtaja, OP Vakuutus Oy
 Sari Hämäläinen, OP Vakuutus Oy
 Minna Korpela, OP Vakuutus Oy
 Miia Korvenoja, OP Vakuutus Oy
 Jukka Vuorenmäki, OP Vakuutus Oy

Hallinnon kokoukset

Edustajisto kokoontui 2 kertaa.

Huhtikuun 16. päivä Helsingissä OP Vallilan tiloissa pidetyssä kokouksessa

- Valittiin Ilmariseen tehdyn työnantajakohdaisen osittaisen vastuunsiirron ja sen vuoksi tehdyn sääntömuutoksen vuoksi OP-Eläkekassalle uusi hallitus vuoden 2019 loppu-osaan
- Vahvistettiin tilinpäätös ja myönnettiin vastuuvapaus hallitukselle ja toimitusjohtajalle
- Valittiin tilintarkastaja ja päätettiin tilintarkastajan palkkio
- Pidettiin OP Osuuskunnan henkilöstöjohtajan ajankohtaiskatsaus
- Pidettiin OP-Eläkekassan varainhoitajan katsaus
- Pidettiin OP-Eläkekassan toimitusjohtajan katsaus OP-Eläkekassan toiminnasta

Syyskuun 9. päivä Helsingissä OP Vallilan tiloissa pidetyssä kokouksessa

- Eläkesäätiöyhdistyksen lakimies kertoi Eläkesäätiöyhdistyksen toiminnasta ja eläkesäätiö- ja vakuutuskassalain uudistamisesta
- Päätettiin OP-Eläkekassan sääntöjen mukaisen B-osaston vastuiden siirtämisestä 31.12.2019 OP-Eläkesäätiölle
- Päätettiin OP-Eläkekassan sääntöjen muuttamisesta
- Pidettiin OP-Eläkekassan varainhoitajan katsaus
- Pidettiin OP-Eläkekassan toimitusjohtajan katsaus ja suuntaviivat seuraavalle vuodelle
- Päätettiin edustajiston ja hallituksen jäsenten palkkioista
- Valittiin hallituksen jäsenet ja varajäsenet toimikaudelle 2020-2021

Hallituksen kokouksia pidettiin vuoden aikana 10 kertaa, joista yksi pidettiin sähköpostilla.

Hoitokulut

Koska OP-Eläkekassalla ja OP-Eläkesäätiöllä on yhteinen henkilöstö, osa kuluista jaetaan OP-Eläkekassan ja OP-Eläkesäätiön kesken. Vuonna 2019:

- OP-Eläkekassa maksoi yhteisistä kuluista 10 % (50 %) ja
- OP-Eläkesäätiö maksoi yhteisistä kuluista 90 % (50 %).

Hoitokulujen jakosuhteeseen tehtiin 1.1.2019 alkaen muutos, kun OP-Eläkekassa teki 31.12.2018 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselle työnantajakohdaisen osittaisen vastuunsiirron. Vastuunsiirron vuoksi OP-Eläkekassan toiminta supistui huomattavasti aikaisempiin vuosiin nähden.

OP-Eläkekassan hoitokulut vuonna 2019 olivat 1,0 (2,2) miljoonaa euroa ja sijoitustoiminnan hoitokulut 0,5 (0,9) miljoonaa euroa.

Palkitsemisen periaatteet

OP-Eläkekassan edustajisto vahvistaa vuosittain luottamushenkilöille maksettavat palkkiot ja palkkioperiaatteet.

OP-Eläkekassa seuraavat toiminnassaan OP Ryhmän palkka- ja palkkiopolitiikan periaatteita.

Palkitsemisen periaatteet on julkaistu OP-Eläkekassan internetsivulla www.op.fi/elakekassa.

Taloudellinen tulos ja vakavaraisuus

OP-Eläkekassan kirjanpidolliseksi tulokseksi muodostui 0,0 (0,0) miljoonaa euroa. Lisävakutusvastuun kokonaismuutos oli +8,8 (-142,2) miljoonaa euronä.

Vakavaraisuuspääoman määrä vuoden lopussa oli 41,1 (33,4) miljoonaa euroa.

Vakavaraisuuspääomaan sisältyi arvostuseroja 9,3 (11,1) miljoonaa euroa ja omaa pääomaa sekä lisävakutusvastuuta yhteensä 31,8 (22,3) miljoonaa euroa.

OP-Eläkekassan vakavaraisuusraja oli 21,3 (20,6) miljoonaa euroa, vakavaraisuusaste oli 133,5 % (130,9 %) ja vakavaraisuusasema 1,9 (1,6).

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Vuoden 2020 alkanut korona viruksen aiheuttama epidemia on lisännyt merkittävästi erityisesti sijoitustoimintaan liittyviä riskejä, eikä OP-Eläkekassan ole välttämättä mahdollista saavuttaa lyhyellä aikavälillä sijoitustoiminnalle asetettua pitkän aikavälin tuottotavoitetta.

Tulevaisuuden näkymät

OP-Eläkekassan hallitus on alkanut selvittämään OP-Eläkekassan viimeisten työnantajien osalta vastuiden siirtämistä työeläkevakuutusyhtiöön.

Sosiaali- ja terveysministeriössä on vireillä eläkesäätiölain uudistaminen, joka tulee mahdollisesti voimaan vuonna 2021 tai 2022.

Työntekijän eläkelain mukaiseen perhe-eläketurvaan suunnitellaan 1.1.2022 alkaen uudistusta kuten myös ns. lineaarisen työkyvyttömyyseläkkeen sisällyttämistä työkyvyttömyyseläkkeisiin.

TUOSLASKELMA

Vakuutustekninen laskelma	Viite	1.1.-31.12.2019		1.1.-31.12.2018
Vakuutusmaksutulo				
Lakisääteisten eläkkeiden vakuutusmaksut	2		29 424 252,26	133 854 418,33
Sijoitustoiminnan tuotot	7		25 325 698,13	303 300 362,62
Korvauskulut				
Lakisääteisten eläkkeiden maksetut korvaukset	3	-23 438 743,47	-154 671 053,46	
Lakisääteisten eläkkeiden korvausvastuun muutos		-7 216 805,00	552 702 213,00	
Vastuun siirto		-1 758 808,13	-581 351 828,00	
Muiden eläkkeiden maksetut korvaukset	3	-55 650,84	-51 903,84	
Muiden eläkkeiden korvausvastuun muutos		333 977,00	27 993,00	
Vastuun siirto		<u>-374 225,00</u>	<u>-32 510 255,44</u>	<u>-183 344 579,30</u>
Vakuutusmaksuvastuun muutos				
Lakisääteiset eläkkeet	2	-16 292 274,41	640 431 588,47	
Vastuun siirto		1 999 555,00	-749 106 625,06	
Muut eläkkeet		3 188,00	417,00	
Vastuun siirto		<u>-3 188,00</u>	<u>-14 292 719,41</u>	<u>-108 674 619,59</u>
Hoitokulut	4,5,6		-1 005 959,73	-2 199 594,60
Sijoitustoiminnan kulut	7		<u>-3 646 487,19</u>	<u>-77 183 409,05</u>
Vakuutustekninen tulos			3 294 528,63	65 752 578,41
Muu kuin vakuutustekninen laskelma				
Ylijäämä (alijäämä) varsinaisesta toiminnasta			3 294 528,63	65 752 578,41
Tilinpäätössiirrot				
Poistoerot			0,00	16 410,00
Tuloverot				
Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot			<u>-15 005,88</u>	<u>-372 889,32</u>
Palautus työnantajille			-3 279 522,75	-65 396 099,09
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)			<u><u>0,00</u></u>	<u><u>0,00</u></u>

TASE				
VASTAAVAA	Viite	31.12.2019		31.12.2018
Sijoitukset				
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	9, 10	54 000,00	54 000,00	
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	9, 11	132 915 388,84	115 730 668,34	
Rahoitusmarkkinavälineet	9	4 234 450,30	8 647 090,60	
		<u>137 149 839,14</u>	<u>124 377 758,94</u>	124 431 758,94
Saamiset				
	12			
Arvopaperikauppasaamiset		70 876,89	395 341,07	
Annetut vakuudet johdannaisista		0,00	150 000,00	
Muut saamiset		<u>2 151 116,19</u>	<u>18 629 122,20</u>	19 174 463,27
Muu omaisuus				
Aineelliset hyödykkeet				
Muut aineelliset hyödykkeet	8	3 780,00	3 780,00	
Rahat ja pankkisaamiset		<u>16 424 735,46</u>	<u>11 274 752,73</u>	11 278 532,73
Siirtosaamiset				
	13	<u>2 329 251,99</u>	<u>3 391 720,84</u>	
		<u>158 183 599,67</u>	<u>158 276 475,78</u>	

VASTATTAVAA		31.12.2019		31.12.2018
Oma pääoma	15			
Vararahasto		6 185 750,36	6 185 750,36	
Muut rahastot		2 747,45	2 747,45	
Edellisten tilikausien ylijäämä		19 098 161,31	19 098 161,31	
Tilikauden ylijäämä		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	25 286 659,12
Vakuutustekninen vastuuvelka	17			
Lakisääteiset eläkkeet				
Vakuutusmaksuvastuu		78 023 783,00	70 530 032,00	
Korvausvastuu		44 861 858,00	37 645 053,00	
Lisävakuutusvastuu		<u>6 551 636,29</u>	<u>-2 246 887,12</u>	
		129 437 277,29	105 928 197,88	
Muut eläkkeet				
Vakuutusmaksuvastuu		0,00	3 188,00	
Korvausvastuu		<u>0,00</u>	<u>333 977,00</u>	
		<u>0,00</u>	<u>337 165,00</u>	106 265 362,88
Pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset		727 227,56		815 000,00
Velat	18			
Tilittämättömät verot		610 604,45	4 132 843,59	
Muut velat		<u>369 101,99</u>	<u>20 659 145,66</u>	24 791 989,25
Siirtovelat	19	<u>1 752 729,26</u>		<u>1 117 464,53</u>
		<u>158 183 599,67</u>		<u>158 276 475,78</u>

OP-ELÄKEKASSA A-OSASTO

TULOSLASKELMA

Vakuutustekninen laskelma	1.1.-31.12.2019		1.1.-31.12.2018
Vakuutusmaksutulo			
Lakisääteisten eläkkeiden kannatusmaksut		29 424 252,26	133 854 418,33
Sijoitustoiminnan tuotot		25 320 150,48	303 299 660,20
Korvauskulut			
Lakisääteisten eläkkeiden maksetut korvaukset	-23 438 743,47	-154 671 053,46	
Lakisääteisten eläkkeiden korvausvastuun muutos	-7 216 805,00	552 702 213,00	
Vastuun siirto	<u>-1 758 808,13</u>	<u>-581 351 828,00</u>	-183 320 668,46
Vakuutusmaksuvastuun muutos			
Lakisääteiset eläkkeet	-16 292 274,41	640 431 588,47	
Vastuun siirto	<u>1 999 555,00</u>	<u>-749 106 625,06</u>	-108 675 036,59
Hoitokulut		-1 002 822,48	-2 199 033,28
Sijoitustoiminnan kulut	<u></u>	<u>-3 641 283,73</u>	<u>-77 183 398,08</u>
Vakuutustekninen tulos		3 393 220,53	65 775 942,12
Muu kuin vakuutustekninen laskelma			
Muut tuotot	<u></u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Ylijäämä (alijäämä) varsinaisesta toiminnasta		3 393 220,53	65 775 942,12
Tilinpäätössiirot			
Poistoerot		0,00	16 410,00
Tuloverot			
Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot	<u></u>	<u>-15 005,88</u>	<u>-372 889,32</u>
Palautus työnantajille		-3 279 522,75	-65 396 099,09
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		98 691,90	23 363,71

OP-ELÄKEKASSA A-OSASTO

TASE				
VASTAAVAA		31.12.2019		31.12.2018
Aineettomat hyödykkeet				
Muut pitkävaikutteiset menot		0,00		0,00
Sijoitukset				
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	54 000,00		54 000,00	
Lainasaamiset omilta				
kiinteistöyrityksiltä	0,00		0,00	
	54 000,00		54 000,00	
Sijoitukset osakkaana oleviin työntantajayrityksiin				
Rahoitusmarkkinavälineet osakkaana				
olevilta työntantajayrityksiltä	0,00		0,00	
	0,00		0,00	
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	132 915 388,84		115 730 668,34	
Rahoitusmarkkinavälineet	4 234 450,30		7 829 706,90	
	137 149 839,14	137 203 839,14	123 560 375,24	123 614 375,24
Saamiset				
Arvopaperikauppasaamiset	70 876,89		395 341,07	
Annetut vakuudet johdannaisista	0,00		150 000,00	
Muut saamiset	2 151 116,19	2 221 993,08	18 629 122,20	19 174 463,27
Muu omaisuus				
Aineelliset hyödykkeet				
Muut aineelliset hyödykkeet	3 780,00		3 780,00	
Rahat ja pankkisaamiset	16 424 735,46	16 428 515,46	11 018 257,61	11 022 037,61
Siirtosaamiset		2 329 251,99		3 374 460,57
		158 183 599,67		157 185 336,69

VASTATTAVAA	31.12.2019		31.12.2018
Oma pääoma			
Vararahasto	6 185 750,36		6 185 750,36
Muut rahastot	2 747,45		2 747,45
Edellisten tilikausien ylijäämä	19 098 161,31		18 320 823,51
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	<u>0,00</u>	25 286 659,12	<u>23 363,71</u>
			24 532 685,03
Tilinpäätössirtojen kertymä			
Poistoero		0,00	0,00
Vakuutustekninen vastuuvélka			
Lakisääteiset eläkkeet			
Vakuutusmaksuvastuu	78 023 783,00		70 530 032,00
Korvausvastuu	44 861 858,00		37 645 053,00
Lisävakuutusvastuu	<u>6 551 636,29</u>	129 437 277,29	<u>-2 246 887,12</u>
			105 928 197,88
Pakolliset varaukset			
Muut pakolliset varaukset		727 227,56	815 000,00
Velat			
Tilittämättömät verot	610 604,45		4 132 843,59
Muut velat	<u>369 101,99</u>	979 706,44	<u>20 659 145,66</u>
			24 791 989,25
Siirtovelat		<u>1 752 729,26</u>	<u>1 117 464,53</u>
		<u>158 183 599,67</u>	<u>157 185 336,69</u>

OP-ELÄKEKASSA B-OSASTO

TULOSLASKELMA

Vakuutustekninen laskelma		1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Sijoitustoiminnan tuotot			
Korkotuotot		5 547,65	702,42
Korvauskulut			
Muiden eläkkeiden maksetut korvaukset			
Vanhuuseläkkeet	-50 135,52		-45 278,16
Perhe-eläkkeet	0,00		-4 197,59
Hautausavustukset	-5 515,32		-2 428,09
	<u>-55 650,84</u>		<u>-51 903,84</u>
Muiden eläkkeiden korvausvastuun muutos	333 977,00		27 993,00
Vastuun siirto	<u>-374 225,00</u>	-95 898,84	<u>0,00</u>
			-23 910,84
Vakuutusmaksuvastuun muutos			
Muut eläkkeet	3 188,00		417,00
Vastuun siirto	<u>-3 188,00</u>	0,00	<u>0,00</u>
			417,00
Hoitokulut			
Muut hoitokulut		-3 137,25	-561,32
Sijoitustoiminnan kulut			
Muut kulut		<u>-5 203,46</u>	<u>-10,97</u>
Vakuutustekninen tulos		-98 691,90	-23 363,71
Muu kuin vakuutustekninen laskelma			
Ylijäämä (alijäämä) varsinaisesta toiminnasta		-98 691,90	-23 363,71
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		<u><u>-98 691,90</u></u>	<u><u>-23 363,71</u></u>

OP-ELÄKEKASSA B-OSASTO

TASE

VASTAAVAA	31.12.2019	31.12.2018
Sijoitukset		
Muut sijoitukset		
Rahoitusmarkkinavälineet	0,00	817 383,70
Muu omaisuus		
Rahat ja pankkisaamiset	0,00	256 495,12
Siirtosaamiset		
Korkosaamiset	0,00	17 260,27
	0,00	1 091 139,09

VASTATTAVAA

Oma pääoma				
Edellisten tilikausien ylijäämä	0,00		777 337,80	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00	-23 363,71	753 974,09
Vakuutustekninen vastuuvélka				
Muut eläkkeet				
Vakuutusmaksuvastuu	0,00		3 188,00	
Korvausvastuu	0,00	0,00	333 977,00	337 165,00
	0,00			1 091 139,09